

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

Benedictus XI. Dictus XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANNO
1336.

mus, quæ processum ipsum suo quasi sonoro præconio, & patulo indicio publicabunt, ut ipsi nullam possint excusationem prætere, vel ignorantiam allegare, quod ad eos non pervenerit, vel quod ignoraverint eundem, cum non sit verisimile quoad ipsos remanere incognitum vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur. Dat. Avinion. 2. Non. Januar. Pontif. nostri anno quinto decimo.

Et licet processus iste sufficienter publicatus extiterit, ut præfertur, tamen ex abundantia volentes cum in locis, & domibus tui ordinis nihilominus publicari, discretioni tuæ committimus & mandamus, quatenus per te, vel alium, seu alios ejusdem ordinis, processum eundem in singulis locis, & domibus præfatis diligentius publicare procures, faciens de publicatione istâ instrumenta publica confici, quæ nobis studeas fideliter destinare. Datum Avenion. 4. Idus Januar. Pontificatus nostri anno xv.

XXII.
Ex hist.
Univerf. Pa-
ris. Baluzi
Tom. 4. pag.
239.

Declarat Papa suam de Visione Beatifica opinionem: anno 1336.

JOANNES EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad perpetuam Rei memoriam.

NE super iis quæ de animabus purgatis, separatis à corporibus, an citra assumptionem Corporum Divinam essentiam illa visione quam vocat Apostolus faciem videant tam per nos, quam per nonnullos alios in præsentia nostra recitando & allegando sacram scripturam & originalia dicta sanctorum, vel alias ratiocinando sæpius dicta sunt aliter, quam per nos dicta & intellecta fuerunt, intelligantur & dicantur, auribus valeant fidelium inculcari.

Ecce quod ad nostram intentionem, quam cum S. Ecclesia Catholica circa hoc habemus, & habuimus serie præsentium, ut sequitur, declaramus: fatemur siquidem & credimus quod animæ purgatae separata à corporibus sunt in Cælo Cælorum & in Paradiso cum Christo, consortio Angelorum congregata, & vident Dominum & divinam essentiam facie ad faciem clarè, in quantum status & conditio patitur animæ separatae. Si verò alia, vel alias circa materiam hujusmodi per nos dicta, prædicata seu scripta fuerint, quoquomodo illa diximus, prædicavimus seu scripsimus, recitando & conferendo dicta sacra scripturæ & sanctorum, nolumus esse dicta, prædicata & scripta ut de omni alio errone è dicto. Insuper si qua alia sermoneando, conferendo, dogmatizando, docendo, seu alias quovis modo diximus, prædicavimus, vel scripsimus circa præmissa, vel alia quæ fidem concernunt Catholicam, sacram scripturam aut bonos mores ea in quantum sunt consona fidei Catholicæ determinationi Ecclesiæ, sacra scripturæ, ac bonis moribus approbamus, alias autem illas habemus & haberi volumus pro non dictis prædicatis & scriptis, eaque revocamus expresse. Ac prædicta omnia & alia quæcunque dicta, prædicata, & scripta per nos de quacunque materia, ubicunque & inde quocunque loco, aut in quocunque statu, quem habemus vel habuimus hæcenus, submittimus determinationi Ecclesiæ, ac successorum nostrorum.

Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostre intentionis, declarationis, confessionis, voluntatis, approbationis, revocationis & submissionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c.
Datum Avenioni tertio Idus Decembris Pontificatus nostri Anno 19.

BENEDICTUS XI. DICTUS XII.

PONTIFEX CIC.

ANNO DOMINI MCCCXXXIV.

BENEDICTUS Gallus Tolofas Patre Molitore natus: Opinionem Prædecessoris sui JOANNIS de Animarum post mortem Statu dilucidè exposuit: Indignos, & Confanguineos à beneficiis arcuit dicens se nolle exornare lutum; utque Benedictus XI. Matrem in vestibus fericis, ita hic Patrem in alio quàm Molitoris habitu noluit agnoscere: nihilque aliud illi doctò dedisse fertur, quàm pecuniam, quæ factis esset ad emendam molam. Post annos septem, menses quatuor obiit. (*Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Edit. Luxemb. 1727. App. fol. 208.*)

Contra Pravos Mores Clericorum Ecclesiæ Narbonensis: Anno 1334.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, dilectis Filiis, Capitulo Ecclesiæ Narbonensis, salutem & Apostolicam benedictionem.

CUM illos in Ecclesiæ corpore vitiosos audimus, qui alios in viam dirigere mandatorum domini & revocare ab erroribus tenebantur, anxietate cordis affligimur, attendentes quod humani generis inimicus eos potius corrumpere satagit ex quorum plures corrumpi valeant corruptela. Sanè postquam divina miseratio ad summi Pontificatus apicem nos provexit, nulla sinistra, quæ de clero vestra Narbonensis Ecclesiæ nobis olim relata fuerant, sæpius, cum status inferior nos haberet, nostris extiterunt auribus non sine magna displicentia inculcata; de quibus aliqua, videlicet pauca de multis, providimus serie præsentium explicanda. Nam in Ecclesia ipsa, quæ sicut caput existit aliarum Ecclesiarum provinciæ Narbonensis, sic præ illis exemplari vita & operibus virtuosus cultusque divini decore fulgere deberet, idem cultus, propter quem clerus ibidem principaliter constitutus est, negligitur, beneficiatis, & intulatis ejusdem Ecclesiæ, laxatis rationis & honestatis habenis, per campum licentiæ post suas currentibus indemitas voluntates; & quod est perniciosum & detestandum plurimum, quamplures ex eis continentia jugo, cui se submiserant voluntariè, damnabiliter, & inverecundè in majorem suam confusionem abjecto, sicut mulus, & equus, quibus non est intellectus, potius suas inordinatas vo-

ANNO
1334.I.
Ex Misc.
Baluzii Tom.
2. Pag. 463.

lunta-

ANNO
1334.

luntates sequentes quam rationis imperio se regentes, feroribus luxuria turpiter se involvunt, mulieres suspectas seu focarias concubinas tenendo, in illa qua mater pudoris ac munditie conservatrix debet existere, scilicet Ecclesia Sancta Dei, quantum in eis est, continentibus profubulum & lupanar, ejusque nobilitatem in ignominiam convertentes, non attento quam crudeliter famam suam negligant & quam graviter tam ipsi quam illi qui hac se abominanda tenerentur & deberent corrigere, in conspectu Domini ex his cadunt. Verisimiliter siquidem opinamur quod ex praemissis & aliis commissis ibidem contra divinum beneplacitum & omissis ille qui Ecclesiam sui pretiosi sanguinis aspersione comparavit merito provocatus variis persecutionibus & oppressionibus permisit his praeteritis temporibus vos vexari, qua aliis temporibus, quibus talibus non irritabatur offensis minime contigerunt. Nec aliud, ex quo Deus non parum offenditur, volumus subtrahere, quod bona innumera, qua pro ejusdem Ecclesiae Narbonensis fabrica hactenus ex diversis elemosinis & aliis provenibus provenerunt, non in utilitatem ejusdem fabricae, nisi dumtaxat modica, sed in suis seu potius abusus illos damnabiliter sunt consumpta. Cum autem praemissa, & alia multa qua circa materiam hujusmodi, qua ad pacem ex causa honestatis sub silentio praeterimus, non intendimus ulterius, ne culpam aliorum nostram videamur facere per tepiditatem & negligentiam, tolerare, discretiorem vestram attentius exhortamur in Domino, vobisque nihilominus per Apostolica scripta districtius injungendo mandamus, quatenus primo quod in votis praevia diligenti mentis discussione vitiosum, vel tenebrosum repereritis, ne in vultu medentis ulcus quod opus ejus reddat contemptibile vel reprehensibile appareat, purgantes, abicientes & clarificantes omnino circa divinum officium & utilitatem Narbonensis Ecclesiae prout ad haec tenemini & statuta ipsius Ecclesiae vos astringunt, vacare & intendere omni semota negligentia studeatis, & nihilominus per ordinationes & statuta salubria facta vel auctoritate nostra, prout opportunum extiterit, facienda taliter non solum verbis, sed effectivis operibus disponaris & ordinatis quod omnes & singuli beneficiati & intulati in eadem Ecclesia horis canonicis diurnis pariter & nocturnis missarumque solemnibus intersint continue residentes & psallentes, & peragentes divina officia, ut tenentur, quodque illi qui non interfuerint, cessante tamen causa legitima & honesta, in eisdem singulis horis, puniantur & perdant certam partem suorum proventuum, quos per modum distributionum ordinarum vel ordinarum essent in horis hujusmodi percepturi, nec ab eadem residentia & divinis obsequiis propter negotia vestra, vel alia nisi causa superesset utilis honesta, & necessaria, & hoc dumtaxat pro diebus paucis aliquibus, prout vobis expedire videbitur, excusentur, abijciant nihilominus a se penitus concubinas & quasvis mulieres suspectas, honestam de cetero, & exemplarem vitam ducentes. Alias vero, si fuerint incorrigibiles in hac parte a corpore cleri ejusdem Ecclesiae, tanquam infecta membra & putrida, ne corpus ipsum inficiant, abscondantur, appellatione remota, & ab ipsa Ecclesia removeantur omnino, loco illorum alii vitis honestis & idoneis, qui honeste Deo serviant, & suum expleant ministerium, subrogatis. Vos etiam &

vestrum singulos puniari & distributiones quas tunc percepturi essetis perdere volumus, si forsitan in horis Canonicis non interfueritis, prout ad id jura & statuta ejusdem Ecclesiae vos astringunt, nisi a dicta Ecclesia pro negotiis ejusdem necessariis vel utilibus, aut lectionibus audiendis in scholis, vel praedicatione verbi Dei, dum hora psallentur eadem, contigerit vos abesse. Sane fabricam Ecclesiae memorata sic dirigere & ordinare curetis, quod ea qua pro ea debentur, vel jam obvenerunt, ab omnibus, & singulis qui ea debent vel perceperunt temporibus praeteritis, vel hereditibus aut bonorum detentoribus eorundem, auditis diligenter rationibus, & residuis ab eisdem exactis, obveniant in posterum, sublatis curiositatibus inutilibus ad honorem Dei & utilitatem ipsius Ecclesiae dispensentur; pro certo scituri quod si praemissa non adimpleveritis quavis cessante dilacione morosa, nosque illa non audiverimus in proximo realiter esse facta, nequaquam ulterius dissimulabimus, sed de alio curabimus opportuno remedio providere. Datum Avenioni tertio nonas Aprilis, Pontificatus nostri anno primo.

De excessibus Imperatoris, contra Concedentes cum ipso, & contra titulum Vicarii Regi ab ipso datum, & de decimis Regi Franciae, non contra Regem Angliae, sed contra Invasores Franciae concessis: Anno 1338.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Edvardo, Regi Angliae illustri, salutem & Apostolicam benedictionem.

Dum te, Fili carissime, clara imitari vestigia progenitorum tuorum Regum Angliae, qui erga Deum & sacrosanctam Romanam Ecclesiam, velut peculiare ejus Alumni & devoti Filii, plenitudinem devotionis & fidei claruerunt, tuoque splendorem profapiae a quavis obfuscatione nebulosi contagii praeservari, eaque in te praesulere clarius cupientes, & ex paterna Charitatis & dilectionis affectu, quo te statumque tuum prosequimur, nostras tuae celsitudini litteras direxisse meminimus. Inter caetera recensentes qualiter excessus per nobilem Virum Ludovicum de Bavaria, olim ut asserebatur discorditer in Regem Romanum electum, adversus Deum & eandem Romanam Ecclesiam, ac felcis recordationis, Johannem Papam vicissimum secundum, praedecessorem nostrum, per coacervationem multiplicium & atrocium offensarum, nequiter perpetrari, tuum praeterisse nequibant auditum; quos veluti toti mundo notorios, non omnes, cum longa & proluxa nimis eorum narratio extitisset, sed ex eis aliquos in eisdem litteris providimus, ut sequitur, recitandos. Idem namque Ludovicus, contra processum praedecessoris ejusdem & inhibitiones ipsius, de consilio fratrum suorum, ejusdem Romanae Ecclesiae Cardinalium, factos & habitos, diversas spirituales & temporales poenas & sententias continentes, intravit Italiam, & nonnullos Haereticos, de Haeresi publice & notorie condemnatos, in consortium publicae participationis admisit, renens & asserens Haereticos manifestas, ac forendo, secumque tenendo Haereticos publice dogmatizantes praedictarum Haereticum detestabi-

II.

Ex Archiv.
Angl. Rimer
Tom. 5. pag.
128.

les & horrendos horrores, Hæretica quoque Dogmata scienter, immo potius dementer approbans; & in evidentiam approbationis huiusmodi, ea per litteras diversas, sigillo suo noto munitas, deduxit in aliorum publicam notionem. Sibi etiam nomen Imperiale post modum usurpare, & administrare Jura Imperii in eadem Italia & Alemania contra processum, & prohibitiones prædictas, detestabili temeritate præsumpsit, ex his, præter poenas alias Excommunicationis & Anathematis sententias incurrendo, & tandem ausus ausibus, & excessibus accumulando excessibus, se conferre non expavit ad Urbem ubi in illam nequitiam prorupit insaniam, ut meditatus Urbi & Orbi universali schismatis suscitare dispendium, quendam hypocritam, diabolicæ præsumptionis vium, nomine, Petrum de Corbaria, velut abominationis horrendæ simulacrum, in Apostolica sede pro Romano Pontifice statuere moliretur, idque quantum in eo fuit produxit in actum, & eum fuit veneratus ut Papam, consecrationemque, immò verius execrationem, ac Diadema Imperiale de facto recepit ibidem, ut de multis aliis insanis processibus, quinimo detestandis excessibus, per eisdem, Ludovicum & Petrum, præsumptione peperatis hæretica, taceretur. Propter quæ dictus prædecessor præfatum Ludovicum fore à Domino denunciavit omni honore & dignitate privatum, & in eum, tantarum hæresium & schismatum maculis irretitum exercens gladium Apostolicæ Potestatis, eum, cum omnibus qui adhererent eidem, vel præstarent auxilium, consilium, vel favorem, seu pro Romano Rege aut Imperatore scienter haberent, tenerent, vel nominarent eundem, non solum excommunicationis & Anathematis, sed etiam alias poenas & sententias, tanquam in fautores, Auxiliatores, & Valitores, hæretici & schismatici promulgavit, & ea jure declaravit prolatas; sicut in diversis processibus, per præfatum prædecessorem habitis serius continetur. Super quibus quidem poenis, quantumcumque per ipsum Ludovicum promeritis, & in eum iusto Ecclesiæ judicio promulgatis, si verè poenitens se humiliasset, ad gratiam benignam reperisset eandem Ecclesiam, quæ ipsum, tanquam filium prodigum, de loquino redemptione ad suum gremium apertis brachiis recepisset, immolatura pro eo, in ubertate divinæ laudis, vitulum saginatum. Rursus adjectimus in litteris supra dictis quod quamquam tam prædictorum excessuum, quam eorundem processuum, per dictum prædecessorem, contra dictum Ludovicum, exigente Justitia, postmodum habitorum, notitiam habuissimus, & etiam habeamus; ut tamen ipsum, à peccatorum nexibus liberatum, de faucibus sempiternæ mortis posse eripere, postquam fuimus ad apicem summi Apostolatus assumpti, diversos nuncios ejus, diversis vicibus & temporibus ad nos missos, receperamus benignè, ac pro reconciliatione ipsius, per fructum variæ poenitentiae promerenda prolocutiones varias habueramus cum eis, & tunc pendebat etiam ad proloquendum ulterius terminus assignatus, in quo procul dubio, per nos non stetit quominus ulterius fuerit super negotio Reconciliationis ejusdem processum. Quare fili dilectissime serenitatem tuam requirendam tunc duximus per easdem litteras & rogandam ut prudenter advertens, & in scrutinium internæ considerationis adducens, gravitatem poenarum, in quas inciderent, & sententiarum, quas incurrerent, quantisque periculis se & discriminibus implicarent, qui præfato Ludovico, sic publicè & notoriè de pravitate Hæresis, & sic odiosi

toti Christianitati schismatis, condemnato, atquequam reconciliationis gratiam ejusdem Ecclesiæ meruisset, participare præsumerent, sibi que impenderent consilium, auxilium, & favorem, vel sibi, tanquam Imperatori aut Regi Romano, reverentiæ cultum seu titulum Regalis vel Imperialis nominis assignarent scienter à cujuslibet participationis fœdere contrahendo cum ipso, & exhibitione reverentiæ & honoris sibi, tanquam Regi vel Imperatori, quoque dictus Ludovicus reconciliationis ejusdem Ecclesiæ meruisset gratiam obtinere, poenitus se retrahere, & totaliter abstinere curares, ut tibi famæ integritas & illibata tui generis claritas servarentur. Cum autem rumor implacitus & admodum infectus ad nos perduxerit, his diebus, quod tu Fili requisitionibus & rogationibus nostris hujusmodi, utique salutaribus, & de fonte procedentibus Caritatis, non sine detrimento salutis tuæ & famæ, quod dolentes referimus, obauditis non solum cum prædicto Ludovico, nondum eidem reconciliato Ecclesiæ, nec à poenis & sententiis, quibus propter præmissa, & alia multa & gravia commissa per ipsum implicatus esse noscitur, liberato, nec etiam processibus sæpefati prædecessoris per quos, ut præmittitur, adversus omnes & singulos, cujuscumque præminentiae, dignitatis, Conditionis, vel status, etiam si Pontificali, Regali, vel quacumque alia Ecclesiastica, seu mundana dignitate fulgerent, præfato Ludovico adherentes, seu præstantes directè vel indirectè, publicè vel occultè, consilium, vel auxilium, vel favorem, vel sibi, tanquam Imperatori, aut Regi Romanorum, reverentiam exhibentes, seu titulum Regalis vel Imperialis nominis assignantes seu ascribentes, graves, spirituales & temporales, poenæ ac sententiæ infliguntur, nequaquam relaxatis, immo in sui roboris efficacia perdurantibus, participationis confederationes inire, sibi que adherere ac præstare favorem, auxilium & consilium præsumpsisti, immo, quod perniciosius, pro dolor, & damnabilius noscitur existere, si veritas relictis suffragetur, Vicariatus officium per totam Alemanniam, & Germaniam, ac universas & singulas eorum provincias sive partes, ab eodem Ludovico, sub Imperiali nominis titulo, ut asseritur, suscepisti de facto, cum ipse Ludovicus nec Rex nec Imperator sit, ut præfertur. Cujus prætextu nonnullis Prælati Ecclesiarum & Personæ Ecclesiasticæ, in terris Imperii constitutis, ac in nostra & Ecclesiæ memorata devotione & fidelitate debitis persistentibus, sub poenis gravibus, per tuas eis litteras comminatis, mandasse diceris, & districtius injunxisse, ut ad te tanquam ejusdem Ludovici in Alemannia & Germania & partibus supra dictis Vicarium audituri sententiarum & Judiciorum ipsius Ludovici tuorumque mandatorum recitationem, ac præsturi eidem Ludovico, vel tibi ejus nomine recognitiones & homagia de terris, bonis, & juribus, quæ tenent ab Imperio convenirent. De te igitur, Fili, ubi sit tua tuorumque Consiliariorum prudentia, ab eo præsertim, non sufficimus admirari, quod, cum tu, sicut audivimus, pro illorum repetitione jurium, quæ ad te asseris pertinere, non sine grandium Personarum periculis, ac expensarum & sumptuum profluvio, peregrinari ad partes Alemanniæ curaveris, & multos super hoc feceris apparatus, tunc spreis ejusdem prædecessoris processibus, & deductis damnabiliter in contemptum poenis & sententiis supra dictis, quibus te manifestè, si quæ nobis referuntur vera sint, non absque horrenda nota, quæ non parum obfuscat tui claritatem gene-

ANNO
1338.

ris, procul dubio implicasti. Et nihilominus, quamvis nos & Ecclesia ipsa te nunquam offenderimus, nec contra te aliquid fecerimus, quamquam ut intelleximus, falso & mendaciter suggestum tibi per eos, qui te salutem, & honorem tuum, minime diligunt, fuerit quod nos, carissimo in Christo filio nostro, Philippo Regi Franciæ Illustri in auxilium guerræ suæ, ingentem pecuniæ quantitatem de nostra Camera dederamus, quodque Institutionem personarum Ecclesiasticarum concesseramus eidem in omnibus Ecclesiis Regni sui, quæ omnimoda carere veritate noscuntur; talia namque nunquam postulata fuerunt à nobis, nec ea concessissemus quomodolibet eidem, quantacumque instantia petita fuissent, nec Decimas, contra te, Regi præfato Franciæ concessimus, sed adversus Theothonicos, Ludovico adherentes prædicto, ipsiusque Ecclesiæ Romanæ inimicos, qui ad invasionem Regni Franciæ se, ut habebat rumor publicus & notorius, disponebant, & unanimitate potiri summis desideriis affectantes, ad hoc feracitati tuæ & dicto Regi Franciæ per nos saepe lreitis literis, & etiam nunciis, videlicet sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ad partes illas de latere nostro, vocis ardentibus laboramus, & laborare non cessamus, non cessamus, ut inter te & Regem eundem, & utriusque Regna, pacis & utilitatis serenitas illucescat. Tu tamen, Fili carissime, fide, ut videtur, adhibita prædictis falsis suggestionibus & mendosis, te notum & ejusdem Romanæ Ecclesiæ matris tuæ constituendo persecuterem & hostem, invadere, ac occupare honores, & jura nostra, & ejusdem Ecclesiæ, ad quos Regimen & administratione Imperii Romanorum, eo vacante, sicut nunc vacare noscitur, pertinent pleno jure, moliris molestando Prælatos & personas Ecclesiasticas in nostra & ipsius Ecclesiæ devotione ac fidelitate debitis, ut præmittitur, persistentes, ipsosque ad obedientiam dicti Ludovici, de diveris, ut præmittitur, hæresibus & Schismatibus, aliisque criminibus sententialiter condemnari, ac jure Regio & Imperii, si quod ad eum forsitan competierat vel etiam competeat, iusto Dei & Ecclesiæ iudicio, privati, ac præstationem hujusmodi Recognitionis & Homagii sibi, vel tibi, ejus nomine faciendam attrahere ac inducere coactis impulsibus & comminationibus satagendo. Utinam, Fili, antequam te his tam periculosis & detestandis involvas amplius, attentè consideres, & matura deliberatione prævia constituas ante oculos mentis tuæ circuitus periculosos & nodosos laqueos, quibus te, subtilibus ingenis & fraudibus exquisitis, aliqui de suis partibus, quam de tuis solliciti negotiis & commodis præmissis involvere, tibi que onus, quod à se quodammodo rejicere cupiunt, non minus leve, si diligenter circumstantias attenderis, imponere moliti fuerint, & non sine periculo tui præcipiti, moluntur; nec te latere volumus quod præfatus Prædecessor olim, per quandam Constitutionem ab ipso, de dictorum fratrum suorum editam consilio, in omnes & singulos, cujuscumque status dignitatis, vel conditionis existerint, etiam Patriarchali vel quavis alia superiori, vel Pontificali, vel regali, dignitate fuissent, qui absque sedis Apostolicæ licentia speciali Vicarii, seu cujusque alterius Officii, nomen in prædicti terris Imperii, eo vacante,

sicut tunc vacabat, & nunc etiam vacat, ut præmissum est, assumere, vel assumptum ultra termini duorum mensium spatium præsumerent retinere, seu dimissum reassumere quoquomodo, ut inobedientes, ac non parentes & intendentes eisdem, excommunicationis & alias graves sententias promulgavit. Nos itaque, qui erga te, Fili, claudere viscera Paternæ dilectionis nequimus, & cordis dolore tangimur intrinsecus, cum talia percipimus ad tuum, tuique honoris status, salutis & famæ, dispendium machinari, tuam rogamus magnificentiam, requirimus, & in Domino attentius exhortamur, sano paternoque tibi nihilominus consilio suadentes, quatenus ea, quæ præmissimus, & alia, quæ circa illa tibi postint occurrere, deducens in rectæ deliberationis, & discussionis examen. Ac insuper tenens certius & attendens quod dictus Ludovicus, ut præmissimus, nec Rex, nec Imperator est, nec aliqua, quæ ipse fecerit, vel faciat, quamvis fuit, & erit, dictis processibus, ac pœnis & sententiis irrevocabiliter quicquam valuerunt, vel valent, nec sunt aut fuerunt, alicujus auctoritatis, roboris, vel momenti. Quodque tibi periculosum est, ac multipliciter formidandum, te beliorum subjicere di criminibus, maxime si esses supra dictis processibus, pœnis & sententiis, à quibus liberari non posses, nisi dumtaxat per sedem Apostolicam, quæ absolutionem earum sibi expressè retinuit, involutus, ac Deo & ejusdem Romanæ Ecclesiæ persecutor & Hostis effectus à quibus te misericordiarum Dominus protegat & defendat, confidensque diligenter, quod licet humanum sit peccare, in peccatis tamen perseverare a diabolica est censenda; te à præmissis & singulis, sic horrendis deviis, si ad illa forsitan declinaveris serpentina deceptione seductus, antequam invalescant perniciosius, seu in conspectu Dei & hominum feteant deterius, & putrescant, resiliere penitus pedesque tuos ad viam rectam Deo placidam, ac tuis, statui, salutis, & honoris congruam, dirigere quantocius, non postponas; eorundem Cardinalium, qui te, statumque tuum sincerè diligant, super reformatione pacis inter te dictumque Regem mutue placibili Deo, & hominibus amabili, opera acquiescens. Videtur equidem quod, etiam si prædicti à vero & Catholico Imperatore, si esset, alicui Vicariatus valeret Officium assignari, adhuc tamen tuum, qui tam magnus tantusque Rex & princeps existis, tantoque nomine ac titulo Regio existere nosceris insignis in orbe, non deceret honorem quod nominareris Vicarius alicujus Domini temporalis; quanto minus ergo tuam decuit vel decet excellentiam, illius Vicarium appellari, qui auctoritate nulla, sicut expeditum est superius, præminet, sed prohi dolor tantorum existit repressus labe criminum, tamque gravibus pœnis & sententiis, cum omnibus sibi adherentibus, implicatus; sciturus fili amantissime, quod, si monitis nostris hujusmodi salutaribus adquireveris cum effectu, tibi, sic impulsio ut caderes, manum benignam porrigemus, quantum cum Deo poterimus, sublevantem; alias autem non poterimus desistere, cum id à nobis exigit Officium Apostolicæ severitatis, quominus, super prædictis, providere de opportunis remediis, procedendo contra te, quod molestum & grave nobis erit admodum; si necessitate, quod absit, fuerit, prout, exigente justitia, debet & poterit fieri, procuremus. Datum Avinion. Idus Novembris Pontificatus nostri anno quarto.

ANNO
1338.

ANN O

1339.

III.

Ex Archiv.
Anglie Ri-
mer Tom. 5.
pag. 128.

De Processibus contra Imperatorem, ac confederantes cum ipso, & contra Titulum Vicarii à Rege assumptum: anno 1339.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Magnifico Principi Eduardo Regi Angliae illustri, spiritum consilii sanioris.

Recentem habemus memoriam, & etiam tuam credimus memoria inhaerere qualiter dudum, non longè diebus præteritis, Excellentiam tuam puram & sinceram à quavis obfuscatione tenebris contagii præservari, tuæque splendorem profapiae in te lucere clariùs cupientes ex intimæ dilectionis affectu, quo te statimque tuum semper fuimus prosecuti, nostras tibi direximus literas; Inter cætera recensentes, quòd Ludovicus de Bavaria, contra Processus felicitis recordationis Johannis Papæ XXII. Prædecessoris nostri, & Inhibitiones ipsius, de Consilio Fratrum suorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium factos & habitos, diversas, spirituales & Temporales, pœnas & sententias continentes, ingressus Italiam, nonnullos Hæreticos, & de hæresi publicè condemnatos, in consortium publicæ familiaritatis & participationis admittit, Hæretica quoque dogmata, scienter, immo potius dementer, approbans, ea per diversas suas literas, ejus noto sigillo munitas, deduxit in aliorum publicam notionem. Ex his & pluribus aliis horrendis excessibus, quos, ut pote toto mundo notorios subicimus, se ostendendo hæreticæ pravitate labe respersum, ac Excommunicationis & anathematis sententias incurrendo. Et tandem, ausus ausibus & excessus superaddens excessibus, ad Urbem accessit, ubi in tantam prorupit insaniam, ut medietas Urbis & Orbi universalis schismatis suscitare dispendium, quendam hypocritam, nomine Petrum de Corbaria, velut abominationis detestandæ simulacrum, quantum in eo fuit, pro Romano Pontifice statuere & habere per se & alios moliretur, ipsumque fuit veneratus ut Papam, consecrationem, immò verius execrationem, ac diadema Imperiale, de facto recepit ibidem, ut de multis aliis reprobis ejus processibus & detestandis excessibus præsumptione perpetratis hæretica, taceatur. Propter quæ idem Prædecessor dictum Ludovicum denunciavit à Domino omni dignitate & honore fore privatum, & ipse in eum, tantarum hæresum & Schismatum maculis irretitum, exercens gladium Apostolicæ potestatis, eum cum omnibus qui adhererent eidem, vel sibi præstarent auxilium, consilium, vel favorem, seu pro Romanorum Rege vel Imperatore scienter haberent, tenerent, vel nominarent, eundem, non solum excommunicationis & anathematis, sed etiam alias pœnas & sententias tanquam in fautores, auxiliatores, & valitores Hæretici, & Schismatici, promulgavit, & declaravit à jure prolatas sicut in diversis processibus, per dictum Prædecessorem super hoc habitis, seriòsius continetur. Quibus per dictas literas nostras prolixiore narrationis serie ad notitiam tuam deducis, magnificentiam tuam per easdem literas requirendam duximus & rogandam, ut tu, prudenter advertens, & in scrutinium internæ considerationis adducens, gravitatem pœnarum & sententiarum, quas incurrerent, quantisque se periculis, & discriminibus implicarent, qui præfate Ludovico sic publicè & notoriè de pravitate hæresis sic odiosi, schismatis condemnato, priusquam reconciliationis gratiam ejusdem Ecclesiæ meruisset, participare præsumerent, vel

sibi impenderent auxilium, consilium, vel favorem, vel tanquam Imperatori vel Regi Romanorum reverentiæ cultum, seu titulum Regalis vel Imperialis nominis, assignarent scienter, à cujuscumque participationis federe contrahendo cum eo, & qualibet exhibitione reverentiæ & honoris sibi, tanquam Regi vel Imperatori, donec ipse reconciliationis gratiam dictæ Ecclesiæ meruisset, penitus se retrahere & totaliter abstinere ardeat, ut tibi famæ integritas & illibata tui generis claritas ferventur. Postque rumore imposito & infesto ad auras nostras deducto, quod tu requisitionibus & precibus nostris hujusmodi, de fonte prodeuntibus caritatis, non sine detrimento tuæ salutis, & famæ, quod dolentes referimus, obauditis, eisdem processibus Prædecessoris ejusdem, per quos adversus omnes & singulos cujuscumque præminentiæ, conditionis, vel status, etiam Pontificali, vel Regali, vel quacumque alia Ecclesiastica, seu mundana dignitate fulgerent, præfate Ludovico adhærentes, seu præstantes directè, vel indirectè, publicè vel occultè, consilium, vel auxilium, vel favorem, vel sibi, tanquam Imperatori vel Regi Romanorum, reverentiam exhibentes, seu Titulum Regalis vel Imperialis nominis assignantes, seu adscribentes, graves spirituales & temporales pœna & sententiæ insignantur in sua perduranti bus firmitate præsumptas Considerationes inire cum eo, sibi que adherere ac præstare consilium, auxilium, & favorem. Et, quod est gravius in serenitatis tuæ gloria notabilem ponere maculam non formidans, per totam Alemanniam & Germaniam, ac universas & singulas earum Provincias, Vicariatus nominis Officium, sub Imperiali nominis Titulo, ab eodem susceperas de facto cum idem Ludovicus nec Rex, nec Imperator, existit tali prætextu Ecclesiarum Prælati & personis Ecclesiasticis in terris Imperii constitutis, ac in nostra & ejusdem Ecclesiæ devotione & fidelitate consistentibus, sub pœnis gravibus, per tuas literas injungendo, ut ad te, tanquam ejusdem Ludovici in partibus illis vicarium super diversis, contentis in eisdem tuis literis, convenirent, prout in dictis literis, quas sigillo tuo munitas, præsentatas nobis, oculata fide perpeximus, plenius continetur contemnens damnabiliter pœnas & sententias supra dictas, illis te manifestè non absque horrenda tui status macula atque nota procul dubio implicando, nos considerantes quod hujusmodi Vicariatus Officium & alia præmissa per te præsumpta, ad tui honoris & status, ac salutis, & famæ, dispendium redundabant, te per dictas literas nostras requisivimus, & hortati fuimus, Paterno tibi consilio suadentes, ut præmissa & alia, quæ circa illa tibi possent occurrere, deducens in rectæ discussionis & deliberationis examen; Ac insuper tenens certius & attendens quod idem Ludovicus, ut præfatur nec Rex, nec Imperator existit nec aliqua, quæ fecerit, vel faciat sub Imperiali vel Regali nomine, sint alicujus roboris vel momenti. Quodque tibi periculosum erat, ac multipliciter formidandum, bellorum subire discrimina, si fores dictis processibus, pœnis, & sententiis, involutus, ac per hæc Dei & ejusdem Ecclesiæ persecutor & hostis effectus, à quibus semper desideravimus redere te immunem, ab hujusmodi præsumptionibus penitus resiliens, gressusque tuos in viam rectam ac Deo placitam rursusque statui, salutis, & honori, congruam dirigere, quantoctius non differres. Sperabamus enim quod oculis tuis apertis ad bonum, & declinantibus non in erroris devium, sed in callem rectitudinis & semitam veritatis salutiferam, monita devote susciperes & efficaciter adimpleres, nec dominum, ac nos, & eandem Ecclesiam, ul-

ANN O

1339.

ANNO
1339.

terius per graviores excessus ac oppressiones Ecclesiarum & personarum Ecclesiasticarum, contra te ad iracundiam provocares. Sed, sicut noviter ex conquisitione venerabilis fratris nostri, Guillelmi Episcopi Cameracensis, non sine admiratione & animi turbatione, percepimus, & referimus cum dolore, tu prædictis Monitis, Requisitionibus, Hortationibus, & precibus Apostolicis deductis penitus in contemptum, adversus præfatum Episcopum & Ecclesiam Cameracensem, ad Comitatum & terras ipsorum, quosdam voluntarios & odiosos processus, non absque divinæ Majestatis & Apostolicæ sedis offensa, & derogatione Ecclesiasticæ libertatis, de facto, prætextu Vicariatus hujusmodi, habere cepisti, & graviores facere comminaris, ac contra Civitatem Cameracensem, quæ ad Episcopum & Ecclesiam prædictos pleno jure noscitur pertinere, equitum & pedum armatorum exercitum congregasti, ipsamque, in dictorum Episcopi & Ecclesiæ damnum non modicum & præjudicium, obsedisti, eamque detinere præsumis obsessam. Cum itaque processus, vel verius excessus, hujusmodi non possumus salva conscientia, nec etiam debeamus contentibus oculis pertransire, quin ad tuitionem & defensionem ejusdem Cameracensis, & aliarum Ecclesiarum, in quarum oppressione Jura nostra & Romana Ecclesiæ opprimi dubium non existit, apponamus manum Apostolicæ potestatis. Excellentiam tuam iteratò requirimus & rogamus attentè per Apostolicâ scriptâ tibi districtius injungentes, quatinus attendens consultius & revolvens prudentius, in scrutinio mentis tuæ, quàm periculosum tibi, tuisque hæredibus imposterum reddi posset, quod adversus ejusdem prædecessoris processum notoriè habitos & per universa fore orbis climata publicatos, te procaciter erigas & publicè venias contra eos. Quantaquæ nota infamiae & ignominiae, ex præsumptione tam damnablem respargaris, considerantius etiam cogitans quale tibi, tuisque hæredibus, imposterum possit parturiri dispendium, si publicus fautor hæretici & schismatici, de hæresi & schismate condemnati, per solemnes processus ejusdem sedis Apostolicæ denoteris consulto & proviso consilio, per emendationem debitam, hujusmodi studeas præcavere pericula & dispendia evitare, prædictum exercitum ab obsidione prædictâ quantocius revocando, & à similibus imposterum abstinendo, dictoque Vicariatus officio, per quod fama tua læditur, & status dignitatis Regiæ non mediocriter minoratur, ulterius non utendo. Alioquin, cum non sit differendum homini contra Deum, nec Ecclesiarum oppressiones possumus salva conscientia æquanimitè sustinere, contra te, licet invitè, ad publicationem dictarum sententiarum & penarum in dictis ejusdem prædecessoris processibus, constitutarum, contentarum & etiam prolatarum, quas te propter prædictâ non est dubium incurrisse, infallibiliter procedemus & procedi faciemus per illos, prout viderimus expedire.

Datum Avinion. quarto Idus Octobris Pontificatus nostri Anno quinto.

IV.
Ex Archiv.
Angl. Rimer.
Tom. 5. pag.
146.

Franciæ & Angliæ Reges ad pacem hortatur,
& litem componere se paratum exhibet:
Anno 1339.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo

filio Eduardo, Regi Angliæ illustri, salutem & Apostolicam benedictionem.

Dum diligenter attendimus, & profundis cogitationibus meditamus, quanta summi & æterni Regis fuerit benignitas & misericordissimæ affluentia pietatis, quòd pridem tuis, carissime Fili, & carissimi in Christo Filii nostri Illustris Franciæ Regis, ejusque colligatorum Ordinatis aciebus, & multum ex propinquo ad confligendum terribiliter & animosè dispositis hinc & inde, secuta non exiterunt pericula, quæ tantus fragor armorum & armatorum impetus minabantur. Eidem laudum exolvimus præconia cum hæc ad donum Dei maximum & grande operatum misericorditer à Clementia divinæ providentiæ, quæ in sui dispositione non fallitur, miraculum reputetur. Ex hoc quidem colligi potest etiam apertius quòd altissimo, qui bella conterit, & gentibus, ea volentibus, per Prophetam, dispersionis exterminium comminatur, tanta sanguinis redemptorum pretioso cruore Dominico, quanta fuisset si confictum sibi dedissent acies prædictæ tunc temporis, in totius Christianitatis damnum, opprobrium, ac animarum multarum periculum effusio non placebat. Regalis quoque circumspèctio potest etiam advertere diligenter, quantum tu, & Rex prædictus indignationem haberetis formidare divinam, si populos Dei, quos ipse à periculis animarum & corporum eripuit sic benigne, iterum simili subicere discrimini curaretis; timendum esset procul dubio, ut adeò accenderetur; & præsertim vehementius contra illum qui hujusmodi discrimini daret ampliorem operam, ira Dei, ut tanta strages tantaque confusio sequerentur, quod tota concuteretur Christianitas, & reformatio pacis & concordiae non solum difficilis, sed impossibilis, quæ non sinat miserator & misericors Dominus contingere, redderetur. Et insuper, nec minus considerandum videtur, quantum, occasione guerrarum præsentium, multis & variis modis, ut fertur, Regii subditi non modicum sint exhausti pecuniis, & aliis bonis suis; & etiam quod, si continuatio talium onerum sequeretur quod abiret amplius gravarentur; quodque bellorum eventus est dubius & multum, ubi Dei timeretur indignatio formidanda. Ideoque Regiam Magnificentiam rogamus in Domino attentius & hortamur, eam, nihilominus per Dei misericordiam obsecranter, quatenus, præmissa & alia quæ possunt occurrere circumspèctio Regiæ in hac parte, revolvens intra claustra pectoris Regii, & deducens in exactæ deliberationis examen, ad reformandam pacem cum Rege præfato, vel Treugas incundas, ut tuis, dilectissime fili, tuorumque obvietur periculis, & Deo, qui pacem diligit, & in viris pacificis delectatur magis placeas, teque acceptiorem eidem efficias, animum habitiles Regium & inclines, dilectorum filiorum nostrorum Petri tituli Prædix, Presbyteri & Bertrandi sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconi, Cardinalium, Apostolicæ sedis nuntiorum, zelatorum utique Regii honoris & commodi, quos dudum ad partes illas, propter ea, de consilio fratrum nostrorum, destinavimus, monitis & salubribus circa hoc persuasionibus effectualiter nihilominus adquiescens. Sanè, cum propter ea, quæ præmissa sunt, & quia hujusmodi & aliis innumeris periculis, ex gueris prædictis eminentibus, obviare salubriter, & ut inter te, Fili amatissime, dictumque Regem, tibi nexu propinquo sanguinis & affinitatis junctum, pacis plenitudo & maturæ caritatis dilectio vigeant, pacis reformationem hujusmodi ferventibus desideris peroptamus, si forsan

per

per eosdem Cardinales ad pacem ipsam attingi non possit, in illis partibus, Tuque, precarissime Fili, & Rex prædictus, vos ad mutuum habitantes concordiam, Deo placibilem hominibus amabilem, Christianitati utilem, ac utrique vestrum multipliciter opportunam, consentire volueritis, ut nos, ad pacem ipsam reformandam, tanquam Tractor amabilis, in persona propria intendamus, & in his aliis quibus invicem Treugis vel concessis sufferentiis ab Invasionibus & Commotionibus Bellicis, usque ad tempus opportunum, infra quos tractatus pacis inchoari continuari, & si misericordiarum Dominus dederit, ad finem possit deduci felicem & votivum, nuncios vestros mandatis suffultos idoneis ad nos propterea destinando. Nos licet arduis & importabilibus negotiis agitemur continuè supra vires paratos ob desiderium pacis prædictæ nos offerimus, aliis, quantum commodè cum honestate fieri poterit, prætermittis efficaciter super reformatione huiusmodi pro quiete, utilitate & honore utriusque partis, interponere sicut præmissimus, prout ex alto nobis ministrabitur, Sollicitudinis nostræ partes; super quibus, matura deliberatione prævia rescribat nobis vestra Regalis Magnificentiæ suæ beneplacitum voluntatis, Datum Avinion. decimo Calendas Januarii Pontificatus nostri anno quinto.

V.
Ex Archiv.
Angliæ Ri-
mer. Tom.
7. pag. 173.

Ad Angliæ Regem hortatoria, ne utatur nomine, & Titulo Regis Franciæ: anno 1340.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Eduardo Regi Angliæ illustri, salutem & Apostolicam Benedictionem.

Nuper excellentiæ Regiæ literis nostro Apostolatu præsentatis, & contentis in ipsis plenius intellectis, novus in eis descriptus Titulus, & impressio sigilli Franciæ armis & Angliæ sculpti ut prima facie videbatur, stuporis & admirationis magnam nobis materiam ministravit. Nempe, Fili carissime, quantum te amplioris dilectionis prærogativa prosequimur, tantò gravius in interioribus anxiamur, dum perversis, & fraudulentis consiliis te trahi & induci percipimus ad ea, quæ non expediunt, neque decet; nec ea tacere vel dissimulare nos interea finit affectio, quo minus ea ut providere tibi super illis consiliis & salubrius valeas, ponamus ante oculos mentis tuæ. Siquidem certum & indubitatum asseritur quædam consuetudo, hætenus inconcussè servata successione ad Regnum Franciæ, per Fæmininam lineam non admittat, tibi, qui, ut nosti, de stirpe domus Franciæ descendisti ex Fæminina linea, dicitur successio non deberi est etiam consuetudo non prohiberet ad coronam dicti Regni successorem ex Fæminina linea procedentem sunt profectò, claræ memoriæ, Regum Franciæ, qui gradatim, inclitæ recordationis, Philippo Regi Franciæ, avo tuo successerunt, Filiæ ac Proles earum, quæ quo ad successione eandem proximiores, ut præfertur, existerent Regibus Patribus suis, quam existatis tu & carissima Filia nostra Isabella Regina, illustris mater tua, nata Philippi prædicti. Sed adeò, ut præmittitur, observata est præteritis temporibus, ipsa consuetudo irrefragabiliter, & etiam observatur, quod successione ad Regnum prædictum ex Fæminina linea non admittat. Cogitare autem quod per viam potentia, Regnum posses occupare prædictum, nequaquam atten-

ta Regis & Regni Franciæ magnificentia & potentia, æstimantur ad id sufficere vires tuæ; scilicet quòd, in Regno eodem nil tenens, te Regem Franciæ facias nominari, armaque illius sumptibus, ut præfertur, de malo & iniquo Consilio procul dubio creditur emanasse. Si verò qui tibi suaserunt talia nituntur asserere palliando quòd in Flandria, quæ de Regis, & Regni Franciæ noscitur exiltere Feudo, dominari profectò attendendum & considerandum est, & potest discurrere Regia circumspicio diligenter, qui & quales, cujusque conditionis sunt illi qui te introduxerunt ibidem. In ipsis namque hætenus Virtus constantiæ & fidelitatis, nequaquam existit commendata; naturales enim Dominos suos, quibus erant debito fidelitatis astricti, violato Fædere Fidei pro suarum voluntatum libito, sæpe de ipsa Flandria turpiter eiecerunt. Et si hoc fecerunt de illis, quos revereri naturaliter tenebantur, quid de te, Fili, præsumendum sit, & qualis exinde possit assumi & formari titulus, tuaque prudentia consideranter advertat. Attende prorsus etiam si de bono & recto Consilio processerit, quòd carissimo in Christo filio nostro, Philippo Rege Franciæ illustri regnante, qui per multos annos, tanquam Rex Franciæ, Regnum pacifice tenuit & possedit; & an tu, ficut, & tali, pro terris, infra dictum Regnum ad te pertinentibus fidelitatem & homagium ligium faciendo, cum in Regem Franciæ tuumque Dominum pro terris recognovisti prædictis, te Regem Franciæ facias nominari; stupent quidem qui audiunt, id non ad discretionem, sed ad simplicitatem & vanitatem potius accipientes. Deinde perspicacius credimus attendendum, quòd talis denominatio re carens & commodo, quam tibi persuasisse dicuntur qui te non diligunt, sed cum tuis jacturis lucra propria venari satagunt, ad ea se posse attingere æstimantes, cum te altioribus intricacionibus, & periculosis necessitatibus & negotiis, illaqueari procuraverunt & involvi. Radix venenosa esse timetur, germinatura verisimiliter, & nisi provideatur aliter, fructus amaritudinis & doloris. Præterea æstimamus tibi non minus diligentius advertendum, quot, quales, & quantos Reges, Principes, & magnates, qui de stirpe Domus Franciæ processerunt, aut habent affinitatem, seu confederationem cum ipsa, qui se tibi non opponerent super tuis negotiis antea ex nominatione seu intitulatione huiusmodi contra te provocares, & expressus, si eidem, quòd absit, infisteres, irritares; talemque ordiri nominatio ipsa posset, quòd avertat Dominus materiam, per quam pacis reformatio inter te dictumque Regem Franciæ impossibilis perpetuo quantum ad humanum spectat iudicium, redderetur. Et etiam iidem Principes & alii Regnicolæ dicti Regni, qui se, ut vulgaris vox sonat, prius mortis periculis & perpetuis bonorum suorum perditionibus exponerent, quàm sustinerent prædicta, promptiores, potentiores, valentiores, & animosiores adversus te, ad defensionem dictorum, Philippi Regis & Regni, per nominationem seu intitulationem efficerentur eandem. Nec est tibi amantissime Fili ut aliàs tibi scripsisse meminimus, multum confidendum de Teutonici & Flamingi; nam eos affabiles & propitios tibi reperies, quamdiù facultates tuas poterunt exhaurire, aliàs autem de ipsorum assistentia non confidas. Et si gesta progenitorum tuorum revolveris, qualiter erga eos se olim gesserunt iidem Teutonici & Flamingi, quomodo de ipsis possis confidere, reperies manifestè. Itaque celsitudinem Regiam rogamus, & attentè in Domino hortamur quatinus præmissa, quæ de benevolentia

ANNO
1340.

Paterna, & affectione sincera scribimus, benevolo suscipias animo, eaque unâ cum illis, quae tibi circa hæc possunt occurrere, adducens in rectâ considerationis & discussionis examen, omnia intultatione prædicta, regum inclines animum ad viam pacis & concordiae per quam, quae tui juris erunt, assequi & retinere pacificè valeas, mutua inter se dictumque Regem concordia reformata; ut sicut nervis sanguinis & affinitatis jungimini, sic sitis perpetuo vinculo fœderis & amoris connexi.
Datum Avenion. tertio nonas Martii Pontificatus nostri anno Sexto.

ANNO
1342.

CLEMENS SEXTUS,
PONTIFEX C. C.

ANNO DOMINI MCCCXLII.

Clemens prius Petrus Rogerius, literatus, memoriaeque planè invictæ: jubilaum ad L. annum reduxit, liberalis Indulgentiarum promus condus; sed notatum vix decem ex millenis, qui Romam conduxerant, ob ingentem pestem rediisse. Ludovicum Bavarum persequutus est Galliae Regibus varia indulsit privilegia, & gratiam sub utraque specie communicare permisit. Obiit Avenione an. 1352. sedis decimo. (*Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Edit. Luxemb. 1727. fol. 254.*)

I.
Ex spicil.
Dacherii n.
edit. Tom.
3. pag. 722.

Epistolæ variae quibus quamplurima privilegia concedit Regi & Reginae Francorum, diversis annis scriptæ.

CLEMENTIS PAPÆ VI.
EPISTOLÆ.

I. JOANNÆ Reginae Francia.

CLEMENS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Carissima in Christo filia JOANNÆ Reginae Franciae illustri, salutem & Apostolicam benedictionem.

Gratulabundus scribit Reginae.

Quia scimus te, filia carissima, de prospero statu nostro gaudere, scire benevolentiam Regiam volumus, quod licet ex incumben- tibus variis & diversis arduis negotiis ad Apostolicam sedem incessanter confluentibus, curis continuis anxietur; assistente nobis tamen divina clementia, corporali sospitate lætamur: quod de te, filia dilectissima, & carissimo in Christo filio nostro Philippo Rege Franciae Illustri viro tuo, liberisque Regiis, audire quàm plurimum nos promptos, quantum cum Deo possumus, ad tua & ipsorum commoda & honores delectat. Cæterum tuam volumus celsitudinem non latere, quod venerabiles Fratres nostri Petrus Prænesti- nus, & Anibaldus Tusculanus Episcopi, de partibus Franciae ad sedem redeuntes prædictam: ac nobis, ac Fratribus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, quae gesta circa negotia, pro quibus missi fuerant, delectabiliter & plenarie in Consistorio referentes, ad laudem & commendationem præfati Regis & tuam multa ho-

norabilia, quae lætificaverunt mentem nostram non modicum, relationi hujusmodi adjecerunt. Rursus pridem relatu quorundam percepimus, quod dilecta in Christo filia nobilis mulier Maria, nata quondam Caroli Ducis Calabriae, ab- que amicorum consilio matrimonium cum dilecto filio nobili viro Carolo Duce Duracii per verba de præfenti contraxit: an tamen sit vera relatio hujusmodi adhuc certitudinaliter ignoramus. Datum Avinioni quinto Calendas Aprilis, Pontificatus nostri anno primo.

I. I. Eidem.

CLEMENS Episcopus servus servorum Dei, Carissimæ in Christo filiae JOANNÆ Reginae Franciae Illustri, salutem & Apostolicam benedictionem. Serenitatis tuæ, filia Carissima, literas latâ manu recepimus, inter cætera continentes qualiter his, quæ dilectus filius Magister Firminus de Coquerello Decanus Ecclesiæ Parisiensis, Carissimus in Christo filii nostri Philippi Regis Franciae Illustris ac tuus Consiliarius, super illis novitatibus adversus Deum & libertatem Ecclesiasticam per literas dicti Regis, nescimus quorum minus providis consiliis, his diebus præteritis attentatis, tuæ Regiæ magnificentiae pro parte nostrâ exposuit, intellectis: Tu filia benedictionis & gratiæ, apud Regem eundem super revocatione hujusmodi attentatorum, eodem præsen- te Decano, precibus opportunis insistens, tandem Rex ipse præmissâ quoad beneficia venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ac nostrorum & suorum obsequentium & familiarium duxerat, inclinatus precibus hujusmodi; revocanda; quodque pro divina reverentiâ, honore Ecclesiæ, ac nostri consideratione, super plenâ & integrâ revocatione apud Regem ipsum insistere intendebas. Nos igitur benignitatem tuam Regiam, quam erga Deum sincera devotione fulgentem, & ad Ecclesiâ sanctam suam esse propitiam, dum status nos haberet inferior, certâ probavimus experientia, & postquam ad summi Apostolatus apicem divina miseratio nos provexit, evidentibus sensimus indicis & sentimus, cum gratiarum actionibus multipliciter in Domino super his commendamus. Sanè, filia dilectissima, quia novitates prædictæ aliàs inaudite, si de illis scintilla remaneret aliqua, sponsum ejusdem Ecclesiæ Dominum nostrum JESUM CHRISTUM graviter offenderent, & iram ipsius merito provocarent, salutis animæ dicti Regis ac celebritati sui nominis & honoris, domusque inclytæ Regiæ Franciae obvia existerent, & aliis perniciose ministrarent exempla: Sublimitatem tuam rogamus, & in Domino attentius exhortamur, quatenus illius summi, & æterni Regis, qui opus perfectum diligit, & imperfectionem abhorret, te in hac parte filiam constituens specialem, quod expediendum restat super revocatione attentatorum hujusmodi, ut ad Dei & ejusdem Ecclesiæ sanctæ suæ honorem, Regis prædicti salutem, & dilagationem famæ suæ, plenum opus perfecisse læteris, apud Regem ipsum procures, sicut ex tuâ oblatione benignâ spem nobis dedisti, favorabiliter expedi- diri. In te quidem, præcarissima filia, illa Regina Ester, quæ iniquum consilium quod ad perdendum populum Dei Israël Rex Assuerns habuerat, imitari suis precibus promeruit in salutem, præfigurata in hoc casu, non absque mag- næ laudis præconiis & meritum cumulis poterit denotari. Nos autem venerabilibus Fratribus nostris Pastori Archiepiscopo Ebrudunensi, & Guillelmo Episcopo Carnotensi Apostolicæ sedis Nuntiis, quos propterea destinandos ad præfati Regis viri tui & tuam præsentiam providimus, expressè duximus injungendum, ut ad te recur- rant principaliter, & juxta tui directionem con-

ANNO
1342.

Anno
MCCCXLII.
Gratias agit
Reginae,
quod ipsa ef-
fecerit, ut
sententiam,
in Cardina-
les, ac eor-
um & Papæ
familiares,
qui beneficiis
potiebantur,
latam Rex
abrogaret.
Deinde agit
de lite in Re-
gem Angliæ
mota.